Последна актуализация: 29-01-2025

БЪЛГАРИЯ В СВЕТА И В ЕС

2022 г., източници: Евростат и ФАО

България е второстепенен производител на рибни продукти в ЕС. Що се отнася до производството на аквакултури, през 2022 г. тя се нарежда на 18-то място сред 27-те страни производителки от ЕС.

(1.000 тона)	Свят	ЕС-27	България	% Свят	% ЕС-27
Улов	92.050	3.466	6	0,01%	0,2%
Аквакултура	130.885	1.089	9	0,01%	0,8%
Общо	**222.936**	**4.554**	**15**	**0,01%**	**0,3%**

РИБОЛОВЕН ФЛОТ

Флот: 2023 г., източник: Регистър на риболовния флот на ЕС – Евростат

Заетост: 2022 г., източник: СИЦ

Плавателни съдове (2023)	Капацитет (2023)	Захранване (2023)
Number: 1.776	GT: 5.847	KW: 52.211
ОБЩО ЕПРВ: 623 (2022, източник: СИЦ)		

0-11 m	12-23 m	24-39 m	>40 m
Работни места (ЕПРВ): 70%	Работни места (ЕПРВ): 22%	Работни места (ЕПРВ): 8%	Работни места (ЕПРВ): 0%

БТ: Бруто тонаж – КВт: Киловат – ЕПРВ: Еквивалент на пълно работно време

Българският риболовен флот по дължина и оборудване

(% от общия брой плавателни съдове)

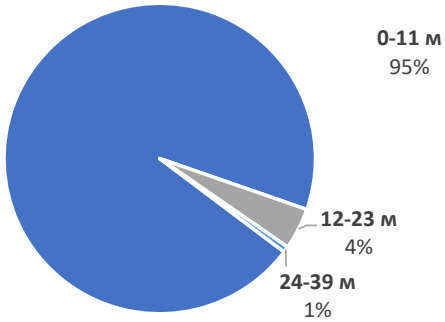

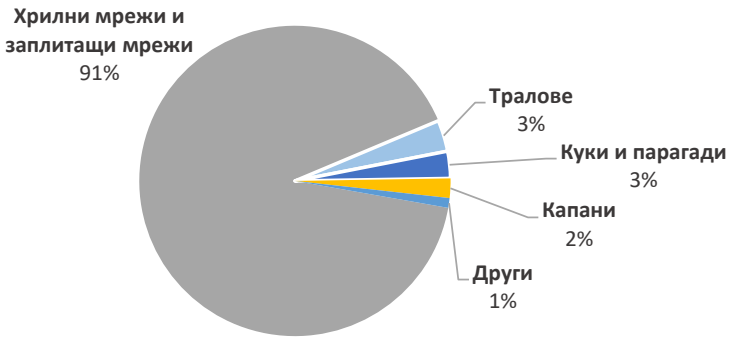

Последна актуализация: 29-01-2025

РАЗТОВАРВАНИЯ

Източник: ЕОППРА въз основа на данни на Евростат.

Разтоварванията включват първоначалното разтоварване на всякакви рибни продукти от борда на риболовен плавателен съд в дадена държава членка. Те включват водни растения и видове, които не са предназначени за консумация от човека. Разтоварванията се записват в нетно тегло и стойност и се отнасят до разтоварванията, извършвани от плавателни съдове от държавите членки на ЕС, Исландия, Норвегия и Обединеното кралство.

Разтоварванията в България са предназначени само за консумация от човека, като те включват изцяло пресни продукти.

В страната има регистрирани 75 рибарски пристанища (източник: Основен регистър с данните на ЕС, 31 октомври 2024 г.).

Общо разтоварвания. Стойностите се намаляват с помощта на дефлатора на БВП (база = 2015 г.)

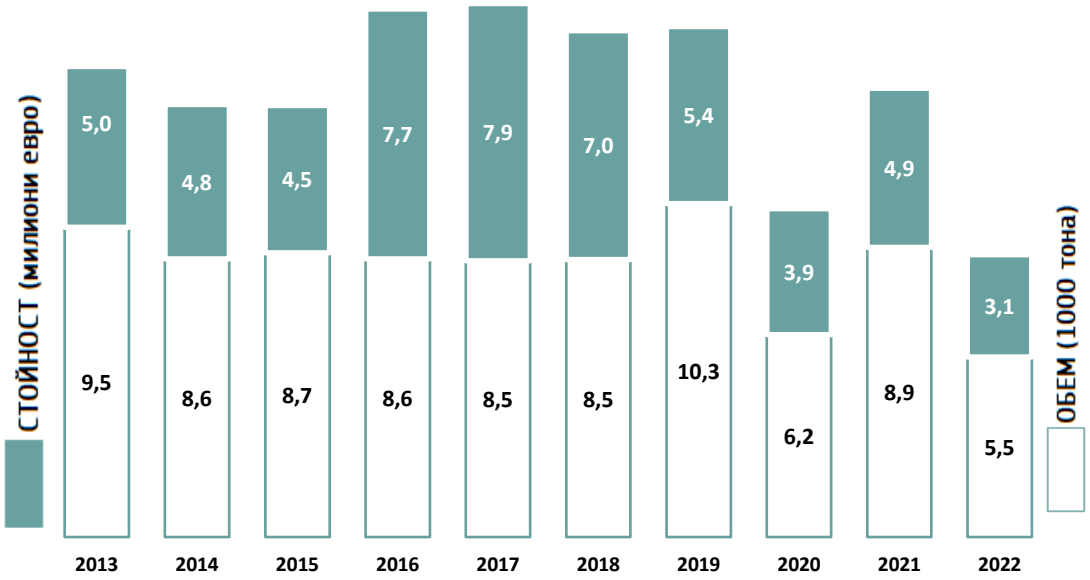

Разтоварени основни търговски видове и % от общия брой
2022 г., млн. евро (номинална стойност) и 1000 тона

	€	%			
МИДА	1,05	21,61%	2,17	39,04%	РАПАН
РАПАН	0,87	18,05%	1,56	28,14%	ЦАЦА (КОПЪРКА, ТРИЦОНА, ШПРОТ)
ЦАЦА (КОПЪРКА, ТРИЦОНА, ШПРОТ)	0,70	14,49%	0,34	6,08%	МИДА
КАЛКАН	0,30	6,12%	0,22	4,05%	СИНЯ МОРСКА МИДА
БАРБУНЯ	0,22	4,45%	0,18	3,26%	БАРБУНЯ
ДРУГИ	1,71	35,28%	1,08	19,43%	ДРУГИ

Последна актуализация: 29-01-2025

АКВАКУЛТУРА

Източник: ЕОППРА въз основа на данни на Евростат и ФОА.

Аквакултурата се състои в отглеждането на водни (в пресни или солени води) организми, като риби, мекотели, ракообразни и водни растения. Данните за аквакултурите се отчитат в еквивалент и стойност на живо тегло.

През 2022 г. почти 84% от българското производство е в сладководни води, а останалите – в морски води.

- Според Евростат през 2022 г. в страната се използват следните основни производствени методи:
- Около 16% от производството: над дъното в солена вода;
- Около 5% от производството: в резервоари и канали в сладка вода;
- Около 3% от производството: рециркулационни системи;
- По-малко от 1% от производството: в езера в сладка вода;

Останалата част е класифицирана под прясна вода, като са използвани други методи, за които няма подробности.

Общо производство. Стойностите се намаляват с помощта на дефлатора на БВП (база = 2015 г.)

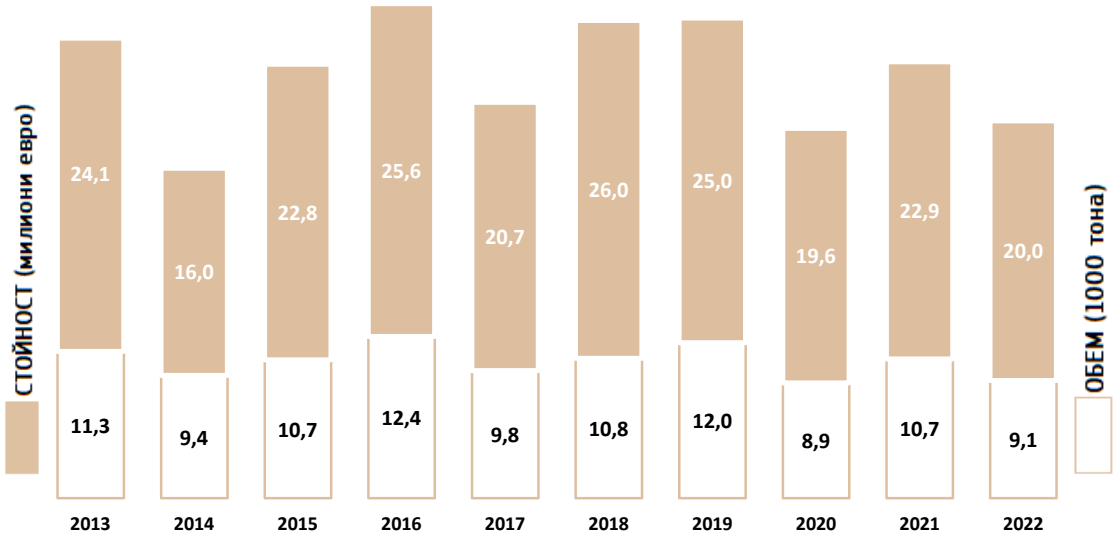

Основни търговски видове, отглеждани във ферми, и % от общото количество
2022 г., млн. евро (номинална стойност) и 1000 тона

ПЪСТЪРВА	16,4	53,47%	3,5	38,2%	ПЪСТЪРВА
ШАРАН	8,7	28,46%	3,4	37,6%	ШАРАН
СОМОВИ РИБИ	1,9	6,46%	1,4	15,7%	СИНЯ МОРСКА МИДА
СИНЯ МОРСКА МИДА	1,5	4,90%	0,3	3,3%	СОМОВИ РИБИ
ДРУГИ	2,4	6,71%	0,5	5,2%	ДРУГИ

Последна актуализация: 29-01-2025

ОРГАНИЗАЦИИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ

Данни към 11.12.2024 г., източник: ГД „МОРСКО ДЕЛО И РИБАРСТВО“, връзка

В България официално са признати **2 организации на производители (ОП)**, работещи в сектора на рибарството. Тяхната роля е да допринасят за постигането на целите на общата политика в областта на рибарството (ОПОР) и общата организация на пазарите (ООП) чрез колективно управление на дейностите на своите членове.

ПЪРВИ ПРОДАЖБИ

2024 г., източник: ЕОППРА

Първите продажби се отнасят за рибата, която е продадена или регистрирана в аукционен център или на регистрирани купувачи или на организации на производители (ОП). Първите продажби може да се различават от разтоварванията, тъй като първите не обхващат риба, разтоварена от плавателни съдове, собственост на преработвателни компании, или директни продажби на преработватели.

През 2024 г. общите първи продажби в българските търговски обекти възлизат на 3,174 тона и 2,4 милиона евро.

Първите три места по продажба обхващат 71% и 59% от общите първи продажби, съответно по обем и стойност.

Топ 3 места за продажба	Обем (тона)	Стойност (евро)	Топ-3 основни търговски видове (в стойност)
Nessebar	1.377	860.453	Цаца (копърка, трицона, шпрот), барбуня, мида
Kavarna	632	342.282	Мекотели и водни безгръбначни, други, барбуня, други соленоводни риби
Varna	236	272.147	Барбуня, мида, мекотели и водни безгръбначни, другии

Последна актуализация: 29-01-2025

ТЪРГОВИЯ НА ЕДРО

Търговията на едро е междинен етап в канала за дистрибуция, при който се купува в насипно състояние и се продава на търговци на прекупвачи (например търговци на дребно), а не на потребители. В България има само един пазар на едро, а именно Бургас (източник: Eurofish).

ПРЕРАБОТКА

По данни на Евростат-SBS през 2022 г. в българската рибопреработвателна промишленост са били заети 1,701 души. Секторът отчита добавена стойност от 20,8 млн. евро, като покрива 2% от добавената стойност на общото производство на хранителни продукти.

През 2023 г. основните продукти, които се продават, са „Приготвена или консервирана скумрия, цяла или на парчета (с изключение на мляно месо и готови ястия)“ и „Пресни или охладени филета от риба и месо от риба (включително перки от акула), смлени или несмлени“ (източник: Eurostat-PRODCOM).

46 компании

Нетен оборот: 140,8 милиона евро

(2023 г., източник: Евростат – SBS)

Европейска обсерватория на пазара на продукти от риболов и аквакултура

ПРОФИЛ НА СТРАНАТА

България

Последна актуализация: 29-01-2025

ВНОС – ИЗНОС

Източник: ЕОППРА въз основа на данни на Евростат – COMEXT. Стойностите в стълбовидната диаграма се намаляват с помощта на дефлатора на БВП (база = 2015 г.).

ВНОС

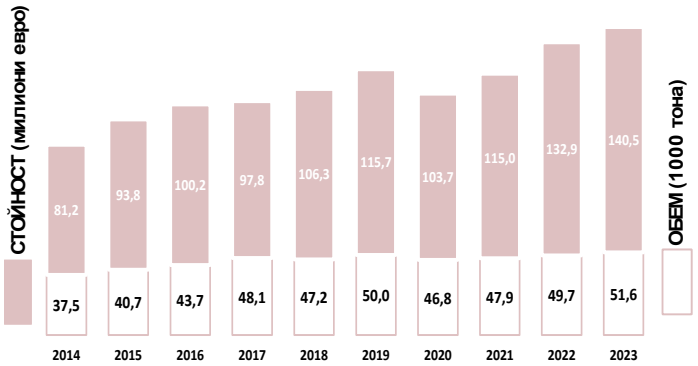

Внесени основни търговски видове и % от общия внос

2023 г., милиона евро (номинална стойност)

СЬОМГА	32	17%
СКАРИДА (СТУДЕНОВОДНА)	22	12%
СКУМРИЯ	12	7%
ЦИПУРА	11	6%
ЕВРОПЕЙСКИ ЛАВРАК	7	4%
ДРУГИ	98	54%

ИЗНОС

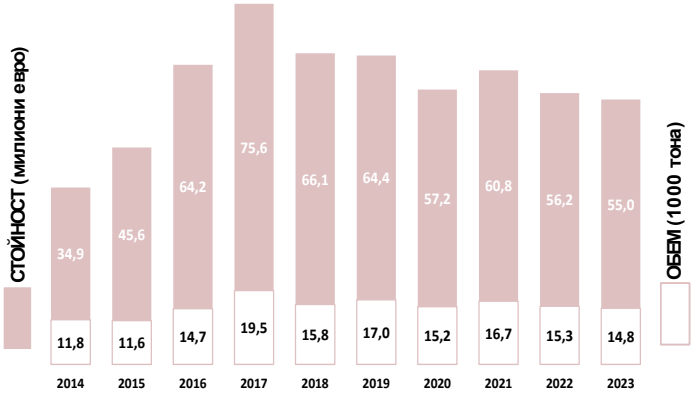

Изнесени основни търговски видове % от общия износ

2023 г., милиона евро (номинална стойност)

СКАРИДИ (РАЗНИ)	21	23%
СЬОМГА	10	11%
МЕКОТЕЛИ И ВОДНИ БЕЗГРЪБНАЧНИ, ДРУГИ	8	9%
ЧЕРЕН ХАЙВЕР, ЧЕРЕН ДРОБ И ХАЙВЕРИ	7	8%
ПЪСТЪРВА	6	6%
ДРУГИ	39	43%

Основни държави **по ПРОИЗХОД** (по стойност, 2023)

- Гърция 19%
- Дания 11%
- Чехия 10%
- Испания 7%

Основни държави **по ДЕСТИНАЦИЯ** (по стойност, 2023)

- Швеция 27%
- Румъния 25%
- Сърбия 9%
- Република Корея 5%

Последна актуализация: 29-01-2025

ДИСТРИБУЦИЯ

Веригата за доставки на рибни продукти и продукти от аквакултури в България (източник: Eurofish):

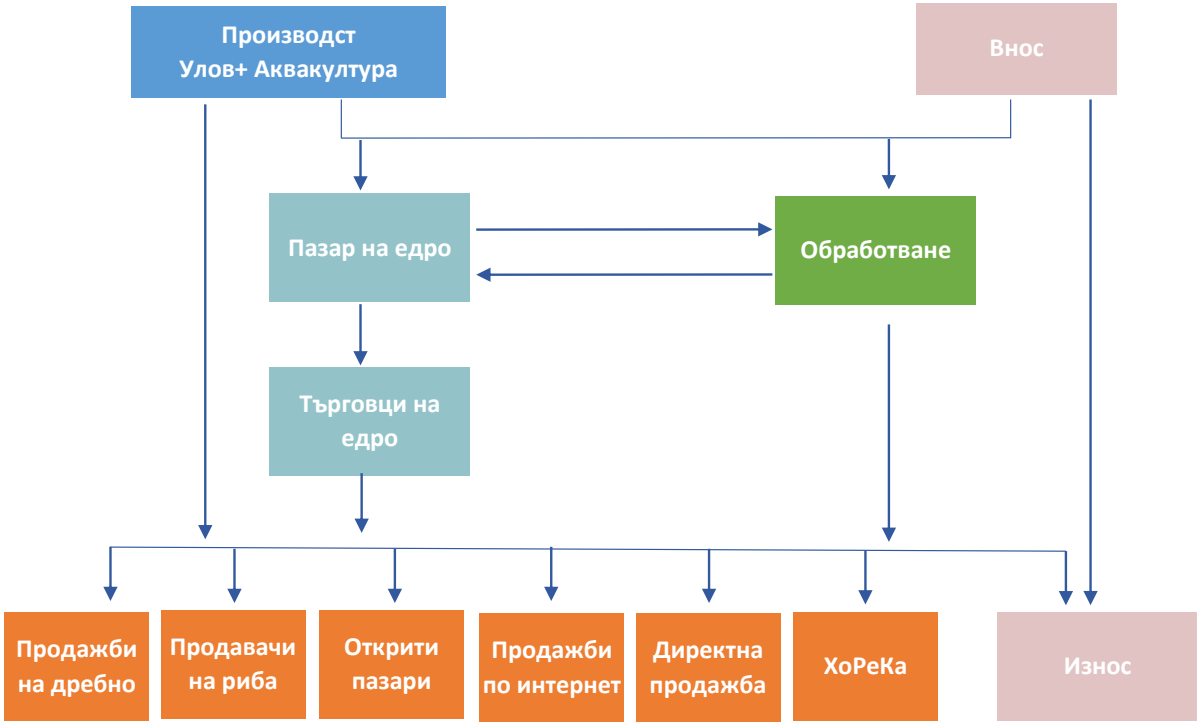

Предпочитания на потребителите в каналите за покупка (източник: Евробарометър, 2021 г.):

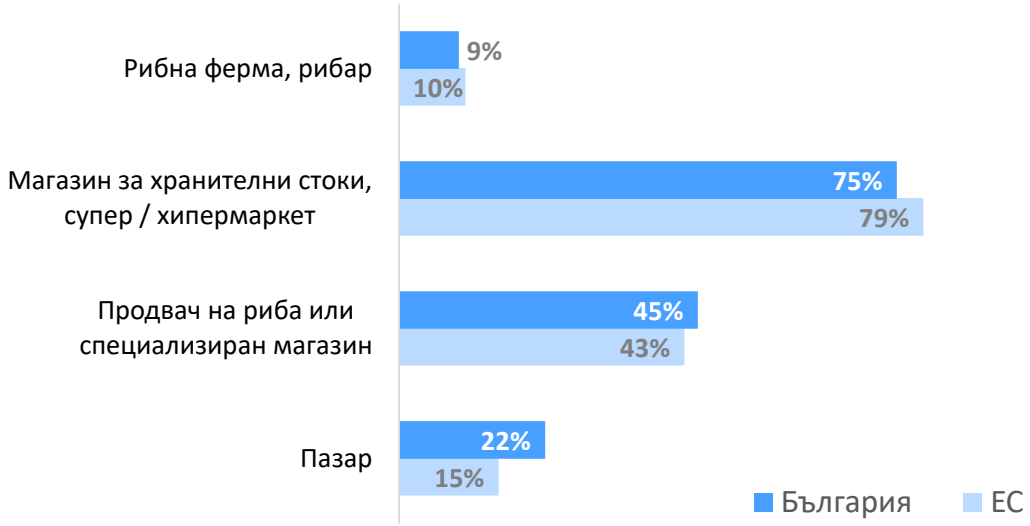

Последна актуализация: 29-01-2025

КОНСУМАЦИЯ

През 2022 г. видимото потребление се оценява на 7,28 кг на глава от населението, което представлява 2% увеличение в сравнение с 2021 г. Най-консумираните видове са скумрия, студеноводни скариди, шаран, цаца и пъстърва (източник: ЕОППРА).

Редовните потребители, а именно тези, които консумират рибни продукти и продукти от аквакултури поне веднъж месечно, принадлежат главно към възрастовите групи 25-39 години и 40-54 години. Младите хора (15-24) са по-малко склонни да консумират риба в България, както и на ниво ЕС-28. В тази категория редовните потребители обхващат само 40% от общия брой потребители, което е много по-ниско от равнището в ЕС (67%, включително Обединеното кралство). Българите консумират предимно пресни и замразени продукти; насипна риба (69%) се консумира малко по-често, отколкото на ниво ЕС (68%, включително Обединеното кралство) (източник: ЕОППРА, „Навици на потребителите в ЕС по отношение на рибните продукти и продуктите от аквакултури“, 2017 г.).

7,28 kg
на глава от населението в еквивалент живо тегло
(2022 г., източник: ЕОППРА)

Фактори на закупуване (източник: Евробарометър, 2021 г.)

Предпочитания по отношение на диви или отглеждани продукти (източник: Евробарометър, 2021 г.)

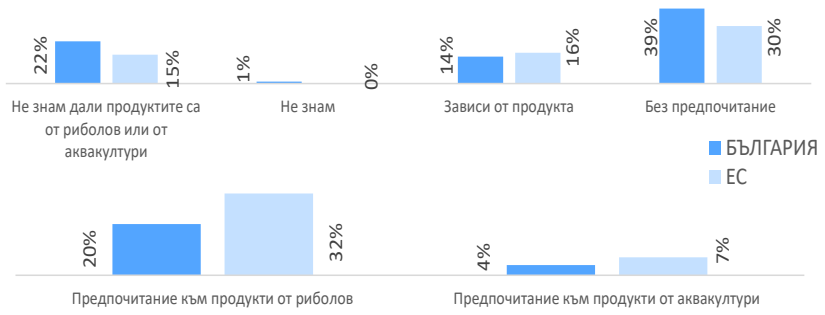

Последна актуализация: 29-01-2025

СТРАНАТА В ЕОППРА

РАЗТОВАРВАНИЯ

Обемите и стойностите се събират от Евростат – Рибарство.

Те са достъпни на годишна база и достъпни чрез прости и усъвършенствани таблици, както и чрез механизма за изтегляне на масиви с данни.

АКВАКУЛТУРА

Количествата и стойностите се събират от Евростат – Рибарство и се интегрират с данните на ФАО.

Те са достъпни на годишна база и достъпни чрез прости и усъвършенствани таблици, както и чрез механизма за изтегляне на масиви с данни.

ПЪРВИ ПРОДАЖБИ

Обемите и стойностите се събират от Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури ежемесечно и обхващат всички видове, продавани в местата за продажба в България.

Данните са достъпни чрез прости и усъвършенствани таблици, както и чрез инструмента за изтегляне на масиви с данни. Достъпни са и данни на ниво разбивка чрез специална разширена таблица и чрез механизма за изтегляне на масиви с данни.

ТЪРГОВИЯ НА ЕДРО

Няма налични данни

ВНОС – ИЗНОС

Обемите и стойностите се събират от Евростат – COMEXT. Данните се отнасят до търговските потоци на всички продукти от риболов и аквакултури, регистрирани от националните митници.

Те са налични на месечна и годишна база и достъпни чрез прости и усъвършенствани таблици, както и чрез механизма за изтегляне на масиви с данни.

ПРЕРАБОТКА

Данните се събират от Евростат – PRODCOM. Те се отнасят до количествата и стойностите на продуктите от риболов и аквакултури, продавани в страната, след като са били трансформирани от суровини в крайни продукти.

Те са достъпни на годишна база и достъпни чрез прости таблици, както и чрез механизма за изтегляне на масиви с данни.

КОНСУМАЦИЯ

Няма налични данни.